

REPUBLIKA SLOVENIJA
V CELJU

0 2324/1985

12657/1985

BOHOR ŽARI...

GLASILO OBČINSKE KONFERENCE SZDL ŠMARJE PRI JELŠAH

Številka 1

Leto: VII

April 1985

Poština plačana pri pošti
63240 Šmarje pri Jelšah

40 let svobode

Letošnji maj bo še posebej slovesen, saj bomo po delavskem prazniku praznovali še 40. obletnico osvoboditve domovine in zmage nad fašizmom. 40 let je minilo, odkar živimo v svobodni domovini in v njej odraščajo že nekaj generacij mladih ljudi, ki so rojeni po vojni. Zato si mi, mlajši težko predstavljamo tiste trenutke velike sreče, ki je prevevala ljudi v maju leta 1945. Dolga štiri leta so narodi Jugoslavije trpeli, živeli in umirali za ta trenutek, ko bo sovražnik pregnan z domačih tal.

V nas vseh, ki smo rojeni po vojni, pa kljub temu živi izročilo tistih težkih dni, kajti dobro so nam znane žrtve in trpljenja, ki so jih morali prestati naši očetje, matere, številni borci in aktivisti. Dobro so nam znane vse posledice bratomorne vojne, vsi Jasenovci, Sv. Urhi in druga prizorišča morij. Zato ne bomo dovolili, da bi kdorkoli na kakršen koli način razvrednotil ali ogrozil tisto, kar

je bilo pribojevano pred 40. leti. Narodnoosvobodilna borba pa ni bila le borba proti okupatorjem in domačim izdajalcem; njen najpomembnejši člen je bila revolucija. Maj 1945 je mejnik v tej revoluciji, saj obeležuje začetek novega obdobja v razvoju jugoslovanskih narodov in še posebej delavskega razreda.

Prav je, da se ob takih trenutkih ozremo nazaj, na pot, ki smo jo prehodili v 40. letih svobode. Ta pot je bila vse prej kot lahka, saj se je začela iz porušene in izropane domovine skoraj brez strojev, cest, železnic, vozil in drugega. Imeli pa smo pridne roke, dobro voljo in jasno začrtano pot lastnega razvoja naše družbe.

Na tej izvirni revolucionarni poti je bil na samoupraven način postavljen temelj graditve socializma, s čimer je postalo samoupravljanje prevladujoča oblika razvoja družbenih odnosov. V vseh teh letih je postalo samoupravljanje sestavni del in način vsakdanjega življenja v vseh njegovih oblikah.

Pravica do samoupravljanja, kot temelj in vir družbenoekonomskega položaja in svoboščin človeka, se kljub še prisotnim zaviralnim težnjam in odporom postopoma vendar stalno in nezadržno uresničuje. Z razvojem zavesti in uporabo znanosti pa bo ta proces še hitrejši.

Osnove in podlaga za takšen družbenoekonomski položaj človeka je njegov vsestranski razvoj, ko ni samo goli izvrševalec nalog, temveč tudi upravljalec z rezultati svojega in skupnega dela.

Danes, ko je obseg delavskih pravic v naši samoupravni družbi dosegel izredno visoko stopnjo, se ob praznovanju 1. maja spominjamo začetkov te borbe. Ne samo 1. maja leta 1886, ko je policija v Chikagu neusmiljeno napadla stavkajoče delavce, temveč tistih začetkov, ko so delavci delali v nemogočih razmerah tudi po 16 ur in ko je bilo na delu nič koliko otrok, vse za bedno mezdo, s katero so se komaj preživljali.

Zato nam šele primerjanje pravic, ki jih ima delavec v samoupravni družbi, s »pravicami« z začetkov delavskega gibanja daje pravo sliko prehojene poti.

Naj zaključim z iskrenimi čestitkami vsem delovnim ljudem in občanom ob dnevu OF in delavskem prvem maju ter s pozivom, da se čimbolj številčno udeležijo tradicionalnega prvomajskega srečanja na Boču, ki bo že četrto leto zapored organizirano v okviru srečanj bratstva in prijateljstva.

Zlatko Hohnjec

1. maj - Boč '85

ŠMARJE PRI JELŠAH IN
SLOVENSKA BISTRICA

VABITA NA

TRADICIONALNO PRVOMAJSKO SREČANJE

DELOVNIH LJUDI IN OBČANOV

BRATSKIH OBČIN

SLOVENSKA BISTRICA IN

ŠMARJE PRI JELŠAH

- PRICETEK PROSLAVE OB 11. URI PRI PLANINSKEM DOMU NA BOČU
- V KULTURNEM PROGRAMU SODELUJEJO SKUPINE IZ BRATSKIH OBČIN
- IZVEDENA BODO ŠPORTNA TEKMOVANJA (v odbojki, malem nogometu, vlečenju vrvi, trim pohod iz Slovenske Bistrice in Kostrivnice)
- IGRA PRIZNANI ANSAMBEL
- PO PROGRAMU TOVARIŠKO SREČANJE
- Odhod avtobusov
 - iz Slovenske Bistrice ob 10. uri
 - iz Šmarja pri Jelšah ob 10. uri

OBČINSKI SVET ZVEZE SINDIKATOV

VSEBINA

Stran 2. — Nagrajenci OF in sindikata

Stran 2., 3. Kako uresničujemo referendumski program

Stran 4. — 30 let Kozjanske Metke

Stran 5. — Uveljavljanje Socialnovarstvenih pravic po novem

Stran 6. — Razpis »Inovator 85«
Vlak BIF

Stran 7. — Invalidski kotiček

Stran 8. — Kultura
Vinska degustacija

Ob prazniku OF

in 1. maju

iskreno čestitamo

Nagrajenci OF in sindikata

Predsedstvo Občinske konference SZDL Šmarje pri Jelšah je na seji 15. aprila 1985 sklenilo, da prejmejo Priznanja OF s srebrno no značko za leto 1985 naslednji tovariši in organizacije:

- 1. Jože DROFENIK iz Rog. Slatine** za ustvarjalni prispevek k uveljavljanju samoupravnih socialističnih odnosov ter podružbljanju SLO in DS in dolgoletno družbenopolitično aktivnost, zlasti za razvijanje kvalitete dela v SZDL in zasluge pri uveljavljanju njene vloge v občini.
- 2. Rudi KOSTREVC iz Lesičnega** za uspešno vodenje Krajevne konference SZDL Lesično ter nesebično in prizadevno delo v organih krajevne skupnosti, za aktivnost v društvenem življenju, kjer zlasti mlade vzpodbuja k delu.
- 3. Rudi KRES iz Rogaške Slatine** za dosežene rezultate v prizadevanjih za razvoj kraja in uspešno dolgoletno vodenje sveta KS ter za družbenopolitično aktivnost v kraju.
- 4. Franc NOVAK iz Šmarja pri Jelšah** za zavzeto družbenopolitično delo, zlasti na področju uveljavljanja delegatskih odnosov, za široko dejavnost v društvih ter za dosežene rezultate pri pospeševanju kmetijske proizvodnje.
- 5. Dragica PLANINC iz Kozjega** za dosežene uspehe pri vzgoji mlade generacije, za prizadevno in ustvarjalno delo v SZDL ter nasploh v družbenopolitičnem življenju kraja in občine.
- 6. Slavko PODOJSTERŠEK iz Podčetrčka** za predano delo v SZDL in

družbenopolitičnem življenju kraja, za dolgoletno prizadevno vodenje krajevne skupnosti ter viden prispevek k izgradnji in napredku Podčetrčka.

- 7. Drago ULČNIK iz Podsrede** za ustvarjalnost in požrtvovalnost pri delu v mladinskih vrstah, za učinkovito družbenopolitično delo in dobro vodenje KK SZDL ter vlogo, ki jo je odigral pri razvoju krajevne samouprave.
- 8. Osnovna organizacija ZSMS TOZD DEKOR Kozje** za množično in po vsebini bogato vključevanje mladih v aktivnosti kolektiva, za plodno in trajno sodelovanje s krajem ter dosežene uspehe pri mladinskih akcijah občinskega značaja.
- 9. Planinsko društvo »SLOGA« Rogatec — Straža** za pomemben delež pri utrjevanju bratskih vezi med prebivalci z obeh strani Sotle, za požrtvovalno delo pri gradnji planinskega doma, za dosežene rezultate pri pomlajevanju članstva in ohranjanju tradicij NOB.

PRIZNANJE SREBRNI ZNAK ZSS BODO PREJELI:

Osnovna organizacija ZSS na OŠ Tončke Čeč (Lesično), Rudi Filej, (COŠ Podčetrtek), Milena Vrečko (Skupščina občine Šmarje), Tončka Mikša (Ingrad, tozd Gradbeništvo Rogaška Slatina), Mirko Kunst (tozd »Metka« Kozje), Jožica Vehovar (Zdravstveni dom Rogaška Slatina) in Darinka Šuc-Lah (skupne službe SIS Šmarje).

Priprave na volitve

Manj kot leto dni nas loči od skupščinskih volitev 1986. Zlasti kadrovske priprave na volitve tudi pri nas že nekaj časa tečejo dokaj dobro, nekoliko bolj intenzivno v krajevnih skupnostih kot v združenem delu. Poglobljene politične in kadrovske priprave pa bodo morale biti del aktivnosti vseh družbenopolitičnih organizacij, saj sta prav od širine dejavnosti odvisna demokratizacija in podružbljanje volilnih postopkov ter kadrovske izbire. To pa je še posebej pomembno v času, ko pospešeno evidentiramo možne kandidate za nosilce družbenih funkcij. Pri tem mislimo na zagotavljanje najširšega vpliva delovnih ljudi in občanov pri oblikovanju kadrovskih meril, hkrati pa na sprotno preverjanje uspešnosti dela sedanjih delegacij kot podlage za evidentiranje. Pomembno je, da evidentiramo takšne kandidate, ki so se izkazali pri dosedanjem delu ter dali prispevek k razvoju samoupravljanja.

Nenehno in odgovorno delo na tem področju terjajo tudi zahtevne družbenoekonomske razmere, v katerih tečejo priprave na nove skupščinske volitve, kar pa terja tudi času primerne novice dele-

gatskih in drugih družbenih dolžnosti. Tako bomo tudi lažje opravljali slabosti, ki zmanjšujejo učinkovitost delegatskega sistema. Nekatere pobude za spremembe v prid racionalizaciji dela v delegatskih skupščinah (zlasti v skupščinah SIS) bomo sicer lahko realizirali, vendar pa je to tudi čas, ko lahko pripravljamo podlago za izboljšanje kvalitete dela delegacij v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih (ustvariti boljšo povezavo med organi samoupravljanja in delegacijami, kajti seznanjenost delegatov s problemi in načrti okolja, katerega predstavljajo, bo povečalo občutek pripadnosti in odgovornosti za delo, ki so ga sprejeli; ustvariti boljše sodelovanje med strokovnimi službami in delegacijami ter z vsebinskimi pripravami na seje delegatskih skupščin povečati aktivno sodelovanje na sejah ...).

Prav tako naj bodo odprte kandidature liste le en člen v demokratizaciji kadrovske politike in volilnih postopkov in ne formalizem, če zanje ni pogojev, oz. pounujenega večjega števila enakovrednih delegatov.

V naslednjem obdobju do volitev naj ne bi bilo v nobenem okolju

seje SZDL oz. sindikata, kjer ne bi ob odgovornem sodelovanju vseh ostalih dejavnikov razpravljali o volilnih opravilih in kadrovskih pripravah nanje; le tako bo ob najširšem vplivu pri konkret-

ni kadrovski izbiri skozi delegatski sistem izražena pravica in odgovornost delavcev, ki neposredno nosijo posledice svojih kadrovskih odločitev.

M. Dobravc

Junija poizkusna proizvodnja

V Steklarni Boris Kidrič Rogaška Slatina končujejo dela na novi investiciji — Vrednost naložbe presežena — V začetni fazi 180 novo zaposlenih — Bistveno povečan izvoz.

Veliko povpraševanje po kristalnih izdelkih je rogaškim steklarjem narekovalo izgradnjo novih proizvodnih prostorov, saj njihove dosedanje zmogljivosti niso zadostale povpraševanju, predvsem tujih kupcev. Ko so začeli razmišljati o novi naložbi — z deli so pričeli lani — so načrtovali posodobitev proizvodnje, oziroma tehnološke izboljšave. Z novo opremo bodo tako dosegli boljšo kvaliteto in cenejšo proizvodnjo stekla.

Največ sprememb delovnega postopka bo pri pečeh. Namestitve novih talilnih peči s pripadajočo opremo bo namreč omogočala proizvodnjo večjih količin stekla, bistveno manj odpadka in torej cenejšo proizvodnjo.

Pri brušenju stekla skorajda ne bo sprememb, saj ostaja postopek brušenja na novih strojih enak.

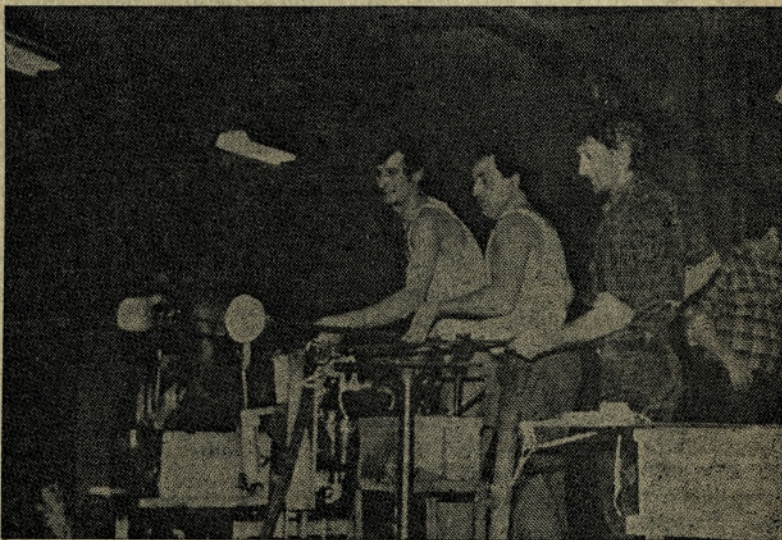
Z investicijo bodo pridobili 12

tisoč kvadratnih metrov proizvodnih površin, ki zajemajo talilnico, štiri brusilnice, kislinsko polirnico in skladišče. Omenjeni proizvodni prostori bodo veljali približno dve milijardi 800 milijonov dinarjev, kar je za milijardo več, kot so sprva načrtovali. Do takšnega povečanja je prišlo zaradi tečajnih razlik, ki znašajo kar 320 milijonov dinarjev, preostali del pa predstavljajo domače podražitve in nekatere količinske dopolnitve oziroma dodatna dela.

Poskusna proizvodnja bo v novih proizvodnih prostorih stekla sredi junija. V ta namen bodo v prvi fazi zaposlili 180 delavcev, v glavnem brusilcev, število zaposlenih pa bodo do prihodnjega leta, ko bo stekla proizvodnja v polnem zamahu, povečali na 540.

Z novo naložbo bodo občutno povečali tudi izvoz. Glede na to, da se na tujem povpraševanju po rogaškem steklu ne zmanjšuje, bo že letos znašal devizni priliv 11 milijonov dolarjev, prihodnje leto pa naj bi s prodajo na tuje iztržili kar 17 milijonov ameriških dolarjev.

D. Lojen

Ključ do hitrejšega razvoja

REFERENDUMSKI PROGRAM SKUPNIH NALOG USPEŠNO REALIZIRAMO

Po potresu leta 1974 smo z novogradnjami nadomestili poškodovane šole, s tem pa je bil problem osnovnošolskega prostora le delno rešen.

Ostale so nam dotrajane, podprte in funkcionalno ter higiensko-tehnično neustrezne šolske stavbe v Rogatcu, Bistrici ob Sotli in Kostrivnici. V Rogaški Slatini pa je število učencev tako naraslo, da je bi bilo potrebno preiti na tretjo izmeno.

Izgradnja teh objektov je bila naša neodložljiva naloga. V referendumskem obdobju 1977 — 1981

smo zgradili nove šolske objekte v Rogatcu, Bistrici ob Sotli in v Kostrivnici. Združena sredstva samoprispevka občanov so predstavljala v strukturi investicijske vrednosti vseh treh objektov 22 %. Ta sredstva so bila temelj, na osnovi katerih smo lahko kreditirali za kredite pri Izobraževalni skupnosti Slovenije.

V tem obdobju smo za Rogaško Slatino lahko opravili le pripravljalna dela.

Zaradi nedokončane naloge, oz. velikih prostorskih težav v Rogaški Slatini, smo se za naslednjih pet let (1982 do 1986) ponovno dogovorili, da se 45 % zbranih sredstev nameni za skupne nalo-

ge, to je za izgradnjo šole v Ratanski vasi, manjši del pa za realizacijo programa Spominskega parka Trebče ter za izgradnjo prostorov za predšolsko vzgojo in varstvo.

V tem času smo imeli v Rogaški Slatini v celoti dvoizmenski potik, vse ostale šole v občini pa so imele v drugi izmeni le 77 otrok. Izdelan je bil investicijski program za izgradnjo šole s telovadnico za 750 otrok.

Izgradnjo šole smo zasnovali v dveh fazah. Prva faza je že zgrajena, drugo pa moramo zgraditi v naslednjih letih.

Prvo fazo smo zgradili v dveh etapah. Prvo, ki obsega objekt šole s 14 učilnicami in vsemi spremljujočimi prostori, smo končali v letu 1982.

Takoj smo nadaljevali z izgradnjo druge etape prve faze, to je s telovadnico, in jo zgradili do

konca leta 1984.

Ob zasnovi telovadnice je bila sprejeta pravilna odločitev, da je ne bodo gradili le za potrebe šole, ampak tudi za potrebe občanov v krajevni skupnosti, oz. za nekatere tekmovalne športe iz vse občine.

Podpisan je bil samoupravni sporazum o združevanju sredstev v Rogaški Slatini in tako sta združeno delo in krajevna skupnost Rogaška Slatina prispevala določen delež denarja za izgradnjo večje telovadnice.

Prav pri izgradnji telovadnice se je pokazalo, kako je mogoče določeno nalogo realizirati s skupno akcijo.

Združena sredstva samoprispevka občanov so predstavljala jedro v finančni konstrukciji obeh etap 1. faze.

V letih 1982 do 1984 je bilo združeno 62.920.909,00 din samo-

prispevka. Skupaj s sredstvi iz prejšnjega referendumskega obdobja predstavlja samoprispevek 42 % v strukturi finančne konstrukcije že zgrajene 1. faze šole v Ratanski vasi.

Ostala sredstva so prispevali:

- 25 % so zagotovile šole z združeno amortizacijo,
- 8,6 % krajevna skupnost in združeno delo Rogaška Slatina,
- 10,8 % je nepovratnih sredstev Izobraževalne skupnosti Slovenije, del sredstev pa je bilo v prejšnjih letih združeno tudi iz skupne porabe.

Za potrebe otroškega varstva je bila dokončana dozidava vrtca v Šmarju pri Jelšah, v okviru stanovanjske izgradnje v Podčetrtku pa je planirana izgradnja jasli.

V Ratanski vasi je bilo do sedaj zgrajeno okrog 5000 m² šolskega prostora, da pa bo investicija zaključena in bo objekt dobil svojo

končno funkcionalno celoto, je potrebno v letih 1985 in 1986 zgraditi še 12 učilnic za višjo stopnjo (1200 m²).

Šola v Rogaški Slatini je delala na začetku tega referendumskega obdobja v najtežjih prostorskih pogojih v občini, z dograditvijo šole v Ratanski vasi pa bodo tudi v Rogaški Slatini dani vsi pogoji za sodobno učnovzgojno delo.

Kljub velikim vlaganjem in doseženim rezultatom pa bo potrebno tudi v naslednjem srednjeročnem obdobju nameniti vso pozornost predvsem podružničnim šolam, kot so Dobovec, Stojno selo itd.

Predvidevamo, da bomo program skupnih nalog v obdobju 1982 do 1986 v celoti realizirali, saj nam bodo ta sredstva še v naprej osnova za pridobitev določenih sredstev na ravni republike.

Drobne Franc

Ključ % KRAJEVNA % SKUPNOST	1982			1983			1984		
	45 % skup. program	od tega 6 % za SP Trebče	55 % za prog. KS	45 % skup. program	od tega 6 % za SP Trebče	55 % za prog. KS	45 % skup. program	od tega 6 % za SP Trebče	55 % za prog. KS
3,4 Bistrica ob Sotli			669.767,00			833.260,97			1.255.394,86
0,9 Buče			177.291,26			220.569,05			332.310,40
2,5 Donačka gora			492.475,73			612.691,89			923.084,46
8,1 Dobovec			413.679,62			514.661,19			775.390,94
3,5 Kostivnica			689.466,03			857.768,64			1.292.318,24
3,3 Kozje			650.067,97			808.753,29			1.218.471,48
3,6 Kristan vrh			709.165,06			882.276,32			1.329.241,63
8,5 Lesično			492.475,73			612.691,89			923.084,46
2,8 Mestinje			551.572,82			686.214,91			1.033.854,59
0,3 Osredek			59.097,09			73.523,03			110.770,13
3,4 Podčetrtek			669.767,00			833.260,97			1.255.394,86
2,1 Podsreda			413.679,62			514.661,19			775.390,94
1,1 Polje ob Sotli			216.689,32			269.584,43			406.157,16
3,8 Pristava			748.563,12			931.291,67			1.403.088,37
31,3 Rogaška Slatina			6.165.796,19			7.670.902,43			11.557.017,39
5,8 Rogatec			1.142.543,70			1.421.445,18			2.141.555,94
2,0 Sladka gora			393.980,59			490.153,51			738.467,57
1,6 Stojno selo			315.184,47			392.122,81			590.774,05
4,4 Šentvid			866.757,29			1.078.337,72			1.624.628,64
13,3 Šmarje			2.619.970,90			3.259.520,84			4.910.809,31
0,5 Tinsko			98.495,15			122.538,38			184.616,89
2,3 Vinski vrh			453.077,66			563.676,54			849.237,70
1,0 Virštanj			196.990,29			245.076,76			369.233,78
0,7 Zagorje			137.893,21			171.553,73			258.463,65
1,8 Zibika			354.582,53			441.138,16			664.620,81
100,0 SKUPAJ			19.699.029,35			24.507.675,50			36.923.378,25
	16.117.387,65	967.043,25		20.051.734,50	1.203.104,07		30.210.036,75	1.812.602,21	

Priliv sredstev samoprispevka v letih 1982, 1983 in 1984.

Konec leta 1981 je bil izglasovan krajevni samoprispevek v občini Šmarje pri Jelšah, in sicer za obdobje 1982 — 1986. Sredstva samoprispevka so po referendumskem programu namenjena za fi-

nanciranje programov krajevnih skupnosti (55 %) in za financiranje skupnega programa (45 %). V letih 1982, 1983 in 1984 je bilo zbranih skupaj 147.509.242,00 din. V tabeli so prikazani zneski zbranih sredstev po letih, delitev po krajevnih skupnostih ter sredstva skupnega programa.

ga parka Trebče za mnoge obiskovalce še bolj privlačno in zanimivo.

S tako urejenimi spominskimi objekti, ki so plod našega skup-

nega dela in prizadevanj, dajemo svoj prispevek k proslavljanju 40-letnice zmage nad fašizmom in zmage jugoslovanske revolucije.

Franci Zidar

Spominski park Trebče

Ožje območje Spominskega parka Trebče bo letos v precejšnji meri spremenilo svojo podobo. V polnem zamahu je uredništvanje 1. faze urejanja, ki poteka v skladu s krajinsko — ureditvenim načrtom najožjega območja.

Na levem bregu nekdanjega toka reke Bistrice zaključujemo z idealno rekonstrukcijo hiše Titove tete Ane Kolar, ki bo s svojo krajinsko vrednostjo predstavljala enega izmed osrednjih spominskih objektov, v katerih staprikazana življenje in delo Josipa Broza Tita. S postavitvijo hiše bomo lahko življenje in revolucionarno dejavnost, ki vežeta jedro spominskega parka z Josipom Brozom Titom, predstavili vsem obiskovalcem na mnogo boljši način.

V rekonstruirani hiši Ane Kolar, ki je bila pogosto mesto bivanja in dela Josipa Broza in v kateri so se večkrat srečevali vodilni predvojni slovenski in jugoslovanski komunisti, bo stalna razstava, ki bo prikazovala pomen Trebč v predvojni zgodovini KPJ in KPS, s posebnim poudarkom na metodah in oblikah ilegalnega partijskega dela.

Prostori sedanjega muzeja maršala Tita bodo namenjeni prirejanju občasnih razprav in prodaji spominskega in propagandnega gradiva. V Seniku pa bo postavljena nova razstava, ker je obstoječa, predvsem zaradi stalne vlage, že skoraj uničena.

Z dopolnjenjo in bogatejšo vsebino postaja območje Spominskega

30 let kozjanske »METKE«

V letu 1955 so se nekateri Kozjani uprli rušenju starega grajskega poslopja. Nasilno so ga adaptirali in usposobili za morebitno tovarno. Ko so iskali ponudnike, so se odločili za tekstilno dejavnost in nastala je prva tkalnica. Stara od povsod pobrana in odpisana oprema — predvsem stroji, je omogočila delo prvim 30. Kozjanom. Začeli so tkati prve surove tkanine. Votek so previjali sami, osnove kupovali, prodajali pa kar surovo blago. Tkalski stroji Roscher in Thülle so omogočali izdelavo samo gladkih tkanin. Produktivnost je bila nizka, pogoji za delo pat ežki, saj si danes težko predstavljamo tkalnico brez klimatizacije in s pečmi, ki so jih kurili na žagovino iz bližnje žage. Iz dotedanje »politične« tovarne, ki je zaposlovala veliko socialnih problemov, je bilo potrebno narediti obrat, ki bo ekonomsko samostojen, strojno perspektiven in socialno varnejši. Tovarna, pod imenom Kozjanka, ni imela dovolj lastne samoiniciative in smelosti v načrtovanju, ker je bila surovinsko odvisna in brez lastnih kvalitativnih kadrov. Zato je iskala močnejšega partnerja, ki bi ji lahko pomagal pri nadaljnjem razvoju.

V letu 1957 je prišlo do integracije tedanje Mehanično tkalnice v Celju in od takrat delavci Metke delijo slabo in dobro s svojim obratom v Kozjem.

Naše tvojmo nekaj prelomnic, ki so bistveno krojile razvoj tovarne v Kozjem:

1. 4. 1955 začetek obratovanja tkalnice s 40 tkalskimi stroji in votkovno previjalnim strojem, izdelava surovih tkanin, podlog in letov.

L. 1957 priključitev Kozjanke k Metki Celje, menjava kadrov, zaposlenih 70 ljudi.

Obrat ne doživlja predvidenega razvoja, životari, stroškov ne pokriva, zato se v letu 1964 začnejo priprave za ukinitve tkalnice. Leta 1965 se le-ta ukine, izvrši se adaptacija in razširi konfekcija, dotedanje tkalke postanejo šivilje in se pridružijo prvim konfektionarjem, ki so že od tedaj šivale prevleke za blazine iz inleta.

Leta 1971 se začnejo priprave za gradnjo nove proizvodne hale TRIMO TREBNJE v velikosti 1395 m² in adaptacijo stare zgradbe z ureditvijo kuhinje.

Leta 1972 se preselijo v novo proizvodno halo, ki je z veznim hodnikom povezana s staro zgradbo. Nabavljena je nova strojna oprema SINGER po laboratoriju za konfektioniranje posteljnine, ki ga je izdelal Tekstilni center Kranj. Enota za funkcionalno izobraževanje. Takrat 15 zaposlenih uspešno konča tečaj za instruktore — mojstre v konfekciji.

Proizvodnja se močno poveča, poleg 62 zaposlenih se zaposli še 70 sodelavcev iz krajevnih skupnosti ožjega kozjanskega (Lesično, Zagorje, Buče, Kozje, Podsreda, Bistrica ob Sotli, Polje ob Sotli in Koprivnica v občini Krško).

Moderniziran in takrat izredno sodoben obrat z vrhunsko opremo, specializirano za šivanje posteljnine ter moških in ženskih robcev je imel zelo veliko zmogljivost. Letno so predelali preko 5 milijonov metraže. Prvi znaki padanja

kupne moči v sredini 70. let in nespoštovanje plačil kupcev pa povzročata kopičenje zalog posteljnine in s tem velike težave ter močnejše v poslovanju.

Leta 1974 se tedanji obrat Metka Celje samoupravno na novo organizira, delavci izvolijo samoupravne organe in na sodišču izvršijo novo registracijo z uradnim nazivom »METKA tekstilna tovarna in konfekcija Celje TOZD konfekcija post. perila Kozje«.

Nova samoupravna organiziranost je dala delavcem nov polet in zagnanost, nočejo poslovati z nizko stopnjo rentabilnosti, zato iščejo nove programe, ki bi pomenečili manjšo proizvodnjo posteljnine. Najdejo prva uslužnostna dela in šivilje, od tedaj vajene več ali manj samo ravnih šivov za posteljino, se začno učiti izdelovati zahtevnejše izdelke raznih oblačil.

V naslednjih letih sodelujejo z naslednjimi znanimi tovarnam in kupci, prvič tudi s tujimi partnerji: TRAMPENAU Zah. Nemčija — ženske spalne srajce

SVILANIT KAMNIK — izdelava kopalnih plaščev iz frotirja

VOSEN — Zah. Nemčija — šivanje posteljnine in kopalnih plaščev iz frotirja.

FLOREX — Zah. Nemčija — šivanje moških in damskih kopalnih plaščev iz striženega frotirja

JUTRANJKA — Sevnica — šivanje otroških spalnih vreč in povojnih blazin

PLETENINA Ljubljana — šivanje kopalke

DOMITEKS Zagreb — šivanje garnitur posteljnine — sodelovanje je trajalo 13 let. Mesečno je bilo zašitih od 5 pa celo do 18000 kompletov posteljnine.

EGERIA — Zah. Nemčija — šivanje moških in damskih kopalnih halj in ženskih kril iz frotirja.

Kmalu pa smo začeli iskati novi lastni, izvirni program, ki bi omogočal samostojno pot, neodvi-

sno od naročnikov, ki so nam doslej diktirali cene in čas izdelave. Rodil se je naš program MONT, s katerim smo hitro razburkali naše tržišče in zbudili presenetljive

dalno rampo in postavili vezno nadstrešnico med staro zgradbo in proizvodno halo.

Zadnjih nekaj let uspešno poslujemo. Imamo srečo, da razpolagamo s pridnimi ljudmi in domačimi kadri, ki z živim interesom ustvarjajo boljše pogoje dela. 16 štipendistov na raznih stopnjah izobraževanja pa bo v prihodnje še okrepilo prizadevanja, da bi bili modni, sodobni in ustvarjalnejši.

Prvi koraki so za nami. Ideja novega programa CONTRAST je že realnost. Program za najstnike, ki se radi oblačijo modno, sproščeno in mimo ustaljenih tradicij, bo kmalu v naših trgovinah, pa tudi v trgovinah najrazvitejših zahodnih držav.

Posodobitev tkalnice in oplemenitilnice v Celju bi naj omogočila boljše materiale, ki bodo pomenili bistveno prednost v kvaliteti in modi oblačil, v naši TOZD konfekciji pa se moramo odločiti za modele agresivnejših kreacij.

Vse bi ob neprestanem izpopolnjevanju v znanju in osvajanju nove tehnologije pomenilo garancijo za socialno varnost in dvig standarda zaposlenih. Še več pa moramo storiti za avtomatizacijo in tehnične izboljšave, da bo naša šivalnica čimdlje očevala svoje moči.

V teh letih smo uspešno reševali tudi probleme osebnega standarda zaposlenih. Število prosilcev za stanovanja smo zmanjšali na 15, naši delavci vse več koristijo kapacitete počitniškega doma, imamo tudi dobro urejeno družbeno prehrano.

Poudariti moramo, da je uspešen razvoj naše TOZD v mnogočem pomagal, krajem, kjer živijo naši delavci. Pri hitrejši izgradnji stanovanj, popolni elektrifikaciji, telefoniji, izgradnji cest in ostalih kot tudi naši kadri. Razgibano delegatsko in politično življenje v kraju je omogočalo, da imamo s skupnimi naporami krajanov možnosti za razne oblike rekreacije, za kulturno udejstvovanje, dobro zdravstveno preventivo itd. Le takšen razvoj bo omogočal, da bomo zadržali stare in pridobili nove kadre, ki se še vedno težko odločajo za delo na podeželju.

Poslanstvo naše tovarne je torej veliko, saj naša delovna mesta v večini primerov rešujejo družinski standard, pokrajina je ostala naseljena, socialne razmere v teh krajih pa so se bistveno izboljšale. Naša trajna usmeritev bo s smotno štipendijsko politiko zaposlovali kvalificirane kadre, kar bo gotovo pospešilo naš skupen razvoj.

Veljko Kolan

Leta 1984 smo povečali nakla-

Direktor Tozd-a Veljko Kolan, prejema visoko priznanje »zlati čolnicek«

Uveljavljanje socialnovarstvenih pravic po novem

Že lani aprila je skupščina Skupnosti socialnega varstva Slovenije sprejela samoupravni sporazum o uresničevanju socialnovarstvenih pravic in ga predložila v sprejem tudi skupščinam skupnosti s področja socialnega varstva, izobraževanja in zdravstva na ravni občin. S tem samoupravnim sporazumom so udeleženci določili osnove in merila za priznavanje posameznih socialnovarstvenih pomoči, raven socialne varnosti, vrstni red uveljavljanja socialnovarstvenih pomoči, način usklajevanja le-teh ter merila za prispevke k socialnovarstvenim storitvam.

Doslej je področje socialne politike v Sloveniji urejalo preko 600 različnih splošnih aktov. Ta pretirani normativizem je velikokrat oteževal vsebinsko usklajevanje pravic, obveznosti in odgovornosti na področju socialne politike, merami in ukrepi, povečeval pa tudi administrativne in druge stroške. Zato je bilo nujno sprejeti skupen splošen akt ki bo enotno urejal socialnovarstvene pravice.

Ukrepi socialne politike morajo prispevati k uresničevanju možnosti za produktivno delo in spodbujati delo in spodbujati interes delavcev za boljše delo. To je še toliko bolj pomembno v zaostrenih gospodarskih razmerah, ko so sredstva za skupno prabo omejena, te razmere pa so najbolj prizadele družine z najnižjimi osebnimi dohodki. Zavoljo tega je bolj kot doslej pomembno, da si vsak zagotovi ustrezno socialno varnost predvsem z lastnim delom, naloga družbe pa je, da mu tako delo zagotovi in ga vzpodbuja k boljšemu in produktivnejšemu delu. Le tedaj, ko si družina ali posamezniki ne morejo zagotoviti primerne življenjske ravni so upravičeni do družbene pomoči. Seveda pa nihče od prejemnikov socialnovarstvenih pomoči ne more biti v ugodnejšem položaju, kot so tisti, ki sami zagotavljajo socialno varnost. Nujno je, da pri odločanju o upravičenosti do teh pomoči sodelujejo organizacije združenega dela oz., njihove kadrovske-socialne službe. Šele s pomočjo podatkov organizacij združenega dela in krajevnih skupnosti o socialnih razmerah družine bo mogoče objektivno presojati upravičenost do ene ali več pomoči.

Stvarni socialni položaj v primerjavi z dogovorjeno ravniyo socialne varnosti je podlaga za presojo upravičenosti do pomoči, pri čemer se sporazum izogiba cenizom. Največji korak je v tem primeru storjen na področju otroškega varstva in socialnega skrbstva, kjer so doseganje pomoči bistveno zaostajale za življenjskimi stroški. Upošteva se načelo, naj tisti ki je upravičen, dobi izdatnejšo pomoč, sporazum zaostre merila za upravičenost do pomoči.

V primerjavi z dosedanjimi ureditvijo je pomemben vrstni red uveljavljanja socialnovarstvenih pravic, ki je naslednji:

1. Varstveni dodatek k pokojnini
2. Denarna pomoč za brezposelnost
3. Delna nadomestitev stanarine

4. Štipendije iz združenih sredstev
5. Razlika h kadrovske štipendije
6. Družbena pomoč otrokom
7. Začasna denarna pomoč
8. Rejnina
9. Denarna pomoč kot dopolnilni vir preživljanja
10. Denarna pomoč kot edini vir preživljanja
11. Plačilo oz. doplačilo oskrbe na domu
12. Enkratna denarna pomoč
13. Plačilo oz. doplačilo oskrbnih stroškov v socialnem zavodu oz. organizacij za usposabljanje
14. Plačilo oz. doplačilo oskrbnih stroškov v tuji družini
15. Druge socialnovarstvene pomoči.

Vrstni red je določen tako, da imajo prednost pravice, ki so povezane z delom oz. z minulim delom. Pomembno pa je to, da lahko prejšnja pravica izključijo naslednjo pravico, če je z njo že zagotovljena dogovorjena raven socialne varnosti.

Dogovorjeno raven socialne varnosti izračunamo tako, da seštejemo zneske te ravni določene za vsakega posameznika družinskega člana, vsoto pa delimo s številom družinskih članov. Za posamezne člane se zneski te ravni opredelijo v odstotku od povprečnega mesečnega čistega osebnega dohodka v SRS v minulemu letu in sicer za:

1. Delavce, učence in študente pri uveljavljanju štipendije v višini 55%
2. Za zmerno, težje in težko duševno prizadete ter težje telesno prizadete osebe v višini 50%
3. Za nezaposlene osebe, neprekrajane odrasle osebe ter za otroke, učence in študente 43% Občan je upravičen do socialno varstvenih pomoči, če njegov starni mesečni dohodek preračunan na družinskega člana, ne dosega dogovorjene ravni socialne varnosti, ki jo določa sporazum za njegovo družino. Stvarni mesečni dohodek na družinskega člana je sestavljen iz vseh dohodkov iz prejšnjega leta in iz socialnovarstvenih pomoči, ki jih dobiva v tekočem letu.

Sporazum določa tudi merila za prispevke k osebnim stroškom v socialnovarstveni oz. drugih organizacijah. Med oskrbne stroške štejemo stroške prehrane, nastanitve in varstva. V stroške oskrbe pa niso všteti stroški zdravstvenih storitev, na področju otroškega varstva pa tudi ne stroški vzgoje, ki naj bi bila v celoti zagotovljena iz sredstev občinskih skupnosti otroškega varstva. Prispevek za dnevno oskrbo znaša 35 %, za celodnevno oskrbo pa 60 % stvarnega mesečnega dohodka na družinskega člana, vendar ne more presegati polne cene oskrbnih stroškov.

Bolj kot doslej bomo uveljavili stvarno presojo. To pomeni, da je potrebno upoštevati in vestno in skrbno presojati vsa ugotovljena dejstva in sicer od tistih ki jih je mogoče tudi formalno dokazati, do takih, ki se neposredno ne kažejo v dohodku ali drugih podatkih. To velja zlasti za podatke in ugotovitve, ki jih sporočajo

organizacije združenega dela, krajevne skupnosti in druge organizacije ter službe. Tako lahko pristojni organ za priznavanje socialnovarstvenih pomoči po prostem preudarku ne dodeli napr. pomoči družini, ki sicer izkazuje nizke dohodek, član te družine pa je odklonil ponujeno delo in s tem izgubil možnost za višji dohodek.

Pogoj za učinkovito izvajanje samoupravnega sporazuma je enotna skupna evidenca prejemnikov

socialnovarstvenih pravic, ki jo vodi Center za socialno delo. Da bi delo teklo hitro in učinkovito je potrebna avtomatska obdelava podatkov.

V letu 1985 bomo podatke še obdelovali ročno, z izdelavo računalniških programov in nakupom opreme pa bomo tudi v naši občini z letom 1986 prešli na avtomatsko obdelavo podatkov.

Marta Vahčič, dipl. oec.

Nove oblike za otroke, ki niso v vrtcih

Družbena vzgoja in varstvo predšolskih otrok je tista družbena funkcija, ki zagotavlja pogoje za razvoj otrokove osebnosti in ustvarjalnosti ter omogoča njegovo varno in zadovoljno otroštvo.

Vedno bolj si prizadevamo, da bi postal vrtec center predšolske vzgoje, zato razvijamo oblike dela tudi na podeželju, kjer se otroci nimajo priložnosti srečati z organiziranim delom in preživljajo svoje otroštvo še vedno po starem. Ti otroci so v primerjavi s svojimi mestnimi vrstniki prikrajšani za mnoge stvari, zato smo organizirali »potujoči vrtec« v Vinskem vrhu, Šentvidu, Kostrivnici, Sladki gori in Kristan vrhu. Poleg tega poteka v pomladanskih mesecih še 80-urni program v: Donačiki gori, Stojnem selu, Pristavi, Zibiki in v Lesičnem. Vzgojiteljice posredujejo osnovna spoznanja s področja intelektualne, estetske, moralno-delovne in telesne vzgoje. Njihova osrednja naloga pa je predvsem ta, da otroke vključujejo v otroški kolektiv ter jim pomagajo do socializacije.

Vzgojiteljice usmerijo zaposlitve tako, da dajo v prvih urah otrokom na razpolago igrače, s katerimi se zaposlijo. Kasneje igračam dodajo še razne druge materiale, odvisno od smotrov, ki jih želijo doseči. Tako otroci neprisiljeno, ob igri, spoznavajo različne materiale, seveda pod strokovnim in spretnim vodstvom vzgojiteljice, ki prisluhnejo otroškim interesom ter nagnjenjem. Tako imajo otroci dovolj priložnosti, da se med seboj seznanijo in zbližajo, vzgojiteljice pa ob zaposlitvah spoznavajo njihove individualne posebnosti, interese, nagnjenja ter pomanjkljivosti, katerim posvečajo posebno pozornost.

Manjše pomanjkljivosti, ki jih opazijo pri posameznih otrocih, poskušajo odpraviti same in se v zvezi s tem posvetujejo s starši. Pri večjih pomanjkljivostih, bodisi v psihičnem ali fizičnem razvoju, pa napotijo starše v razne strokovne institucije.

Ob individualnih zaposlitvah se vzgojiteljice posvetijo posameznim otrokom, jim pomagajo premostiti razdaljo med domom in vrtcem ter jih na neprisiljen način, z igro, uvajajo v kolektivno življenje, v samostojnost. Usmerjajo jih v

vztrajnejšo pozornost, privzgaajo jim zdravstveno higienske navade, pomagajo nesamostojnim-pasivnim otrokom, molčeče sproščajo in jih vključujejo v igre, kjer otroci sprašujejo, odgovarjajo in pripovedujejo.

Vsebina vseh vzgojnih dejavnosti z vidika družbenomoralne vzgoje v predšolskem obdobju je oblikovanje odnosov v otroški skupnosti in oblikovanje otrokovega značaja. Izrednega pomena za vzgojo moralnih vrednot pri otroku je način vzgojnega ravnanja vseh, ki so v stiku z njim, mnenje sovrstnikov in tistih, ki jih otrok čustveno sprejema ter možnosti, ki jih ima otrok za praktično ravnanje. Upoštevajo otrokove želje in jih spodbujajo, da postanejo tudi oni aktivni sooblikovalci dejavnosti in ravnanja. Ob vsem tem seveda upoštevajo otrokovo razpoloženje.

Vzgojiteljice so strpne pri sprejemanju otrokovih sporočil in ga znajo poslušati. Pomembno je namreč oboje — znati poslušati in govoriti.

Pri glasbeni vzgoji si otroci razvijajo zanimanje za glasbo, želijo peti, poslušati glasbo in igrati na instrumente, ki si jih sami izdelajo. Ob tem so otroci sproščeni in veseli, glasbo pa sprejemajo in doživljajo čustveno.

Pri likovni vzgoji si razvijajo naravno nagnjenje do likovnega izražanja in si v estetsko urejenem okolju razvijajo svojo osebnost.

Pri ritmični vzgoji omogočijo vzgojiteljice otrokom samostojno gibalno ustvarjalnost, jih telesno in čustveno sprostijo in vsestransko razvijajo.

Vzgojiteljice otrokom privzgaajo pravilen odnos do okolja in narave, jih navajajo na to, da skrbijo za urejeno naravno okolje predvsem pa, da ga ne onesnažujejo. Delovna vzgoja usmerja otroka v samostojno, redno in natančno opravljanje vsakodnevnih opravil doma in v vrtcu.

Vse to lahko razvijamo le ob pomoči staršev, dejavnikov v KS in z osnovnimi šolami. Želimo, da bi starši začutili, kakšnega pomena je vse to za otroke, zato želimo dejavnost razširiti.

Irena Žolgar
VVO Rogaška Slatina

BOHOR ŽARI...

GLASILO OBČINSKE KONFERENCE SZDL ŠMARJE PRI JELŠAH

BOHOR ŽARI...

GLASILO OBČINSKE KONFERENCE SZDL ŠMARJE PRI JELŠAH

Šola na razpotju

Proti koncu preteklega meseca je bilo v Kranju strokovno posvetovanje, s katerim so pedagoški in družbenopolitični delavci obeležili desetletni jubilej celodnevne osnovne šole v Sloveniji. Slavnostni govornik na posvetovanju je bil Andrej Marinc, predsednik CK ZKS, ki je poudaril, da je COŠ v svojem desetletnem razvoju dosegla pomembne rezultate na področju vzgoje in izobraževanja in da bo v prihodnje kljub gospodarskim težavam potrebno nadaljevati s širjenjem števila COŠ.

dnevni in poldnevni šol, pa pri izvajanju konkretnih ukrepov nismo dovolj uspešni. Med šolo in družbo je še vedno splet vprašanj, od katerih bo odvisen nadaljni razvoj vzgoje in izobraževanja. Na primer: Kljub opredelitvam, da je vzgoja in izobraževanje pomemben dejavnik razvoja, še izhajajo mnoge rešitve in ukrepi iz miselnosti, da je vzgoja in izobraževanje izključno poraba, ki bremeni dohodek delavcev v združenem delu.

Zmedo v sistem izobraževanja

Kolektiv, ob katerem je zaživela prva celodnevna šola v občini.

Glede na število vključenih učencev v COŠ v Sloveniji (14,7 odstotka) in glede na velik interes staršev, učiteljev in delovnih ljudi, lahko rečemo, da je celodnevna osnovna šola zmagala. Hkrati pa tudi ugotavljamo, da je v svojem razvoju zastala, obstala, kar pomeni, da je ne zmorejo. Kot se je na začetku uvažanja celodnevni šol dogajalo, da so te nastajale ob zunanjih pritiskih, se sedaj dogaja, da le te obstajajo predvsem zaradi vztrajnega in požrtvovalnega dela učiteljev.

V naši občini je vključenih v celodnevno osnovno šolo 543 otrok ali 14,7 odstotka, kar je v primerjavi z regijskim povprečjem s 19,2 odstotka kar zadovoljivo. Največ izkušenj si je že nabrala podružnična šola na Kristan vrhu, na kateri se je kolektiv odločil za novo obliko dela že septembra 1977. leta. Sledijo ji osnovna šola v Podčetrtru (20. april 1979), osnovna šola »M. Broz« v Bistrici ob Sotli (v začetku 1980) in osnovna šola v Kostivnici (5. 9. 1980). Kot je iz navedenih datumov razvidno, se je tudi v naši občini ustavil nadaljni razvoj celodnevni šol, podobno kot drugod, zaradi pomanjkanja denarja za vzgojo in izobraževanje.

Čeprav imamo jasna idejna izhodišča za nadaljni razvoj celo-

prinaša tudi pavšalno ovrednotenje kvalitete in obsega dela. Povečanje vsebinskih zahtev pri učiteljih in učencih že deluje zaviralno. Notranje rezerve učiteljev, delovne in moralne, so izrabljene. Učitelji odhajajo v pokoj zelo iztrošeni, kjer jih pa čaka zaradi nizke pokojnine nadaljno razočaranje.

Kot v gospodarstvu ugotavljamo tudi v šolstvu velika protislovja. Na eni strani zahteva vedno večji pritok informacij vsestransko in razgibano šolo, v kateri ni važno samo vprašanje, kako učiti, ampak predvsem, kako naučiti. Po drugi strani pa ugotavljamo, da ni sredstev za najosnovnejša učila, kaj šele za računalnike, ki bi že morali biti sestavni del didaktičnih pripomočkov.

Sodobna družba prinaša kopico novih, še neobdelanih vprašanj, ki so povezana z vzgojo mladega človeka. Zdrave in sposobne bodoče delavce in strokovnjake bomo imeli le ob sposobnih in razgledanih učiteljih. Zavedati se moramo, da boljše kot se učenec v šoli počuti in več ko pridobi, bolj mora biti in več mora znati učitelj. To pa bo mogoče, če bo tudi učitelj zadovoljen. Ali bomo razvijali družbene spodbude v tej smeri?

K. Šmigoc

Vlak bratstva in enotnosti

Medobčinska koordinacijska odbora za organizacijo Vlaka bratstva in enotnosti v SR Srbiji in SR Sloveniji sta v soglasju z vsemi sodelujočimi občinami sklenila, da v letošnjem letu organiziramo Vlak bratstva in enotnosti, ki bo iz SR Slovenije pripeljal biveše izgnance in njihove najožje družinske člane k njihovim gostiteljem v SR Srbijo.

Vlak bo odpeljal iz Maribora oziroma Jesenic 11. oktobra, vra-

čal pa se bo iz Kraljeva oziroma Titovih Užic 15. oktobra 1985.

Zato poziva občinska konferenca SZDL Šmarje pri Jelšah vse šmarske izgnance in njihove najožje člane, da se čimprej povežejo s svojimi bivšimi gostitelji v SR Srbiji ter se na to osnovi njihovega povabila, najkasneje pa do 15. maja 1985 zgledajo na občinski konferenci SZDL v Šmarju zaradi prijave svoje udeležbe v letošnjem Vlaku bratstva in enotnosti.

RAZISKOVALNA SKUPNOST ŠMARJE PRI JELŠAH

in koordinacijski odbor za stabilizacijo ter koordinacijski odbor za družbeno-ekonomski razvoj pri Občinski konferenci SZDL Šmarje pri Jelšah objavljata

RAZPIS o podelitvi nagrad in priznanj »Inovator 1985«

Za nagrado »Inovator 1985« lahko kandidirajo delavci v združenem delu občine Šmarje pri Jelšah, ki so v letu 1984 in do pol leta 1985 uresničili svoje dosežke na področju inovatorstva (izumi, modeli in vzorci, tehnične in druge izboljšave).

Kandidate za nagrado lahko predlagajo:

- komisija za inovacije ali drugi odbori za inventivno dejavnost v TOZD ali DO,
- delavski svet TOZD ali DO,
- družbenopolitične organizacije, koordinacijski odbori za stabilizacijo na vseh ravneh,
- strokovne službe TOZD ali DO,
- posamezniki.

Prijava v pisni obliki mora vsebovati:

- osebnostne in splošne podatke prijavitelja,
- kratek opis ali risbo prijavljene inovacije,
- podatke za vrednotenje inovacije, prihranek uporabnikov, izvirnost,
- pogoji nastanka, pomembnost za stabilizacijo,
- dokazilo, da je inovacijo obravnavala in priznala pristojna komisija, odbor ali drugi pristojni organ v TOZD, oz. DO.

Na predlog razpisne komisije in na osnovi pravilnika o podeljevanju nagrad in priznanj (inovator), bosta Občinska konferenca SZDL in Raziskovalna skupnost Šmarje pri Jelšah podelili največ 5 nagrad s priznanji in 10 pisanih priznanj.

Višino nagrade bo določila komisija.

Prijave sprejema Občinska raziskovalna skupnost Šmarje pri Jelšah do 1. 8. 1985.

Vse dodatne informacije v zvezi z razpisom lahko dobite pri Občinski raziskovalni skupnosti Šmarje pri Jelšah (skupne strokovne službe SIS tel. 821-212, pri tov. Kampuš).

Posamezniki lahko nastopajo tudi z več inovacijami v istem letu. V tem primeru se ovrednoti vsaka inovacija posebej.

Predsednica skupščine ORS: Marija Lesjak, l.r.

RAZISKOVALNA SKUPNOST OBČINE ŠMARJE PRI JELŠAH

Komisija za pospeševanje raziskovalne in inovacijske dejavnosti pri Občinski raziskovalni skupnosti Šmarje pri Jelšah, koordinacijski odbor za stabilizacijo in koordinacijski odbor za družbene ekonomske odnose pri občinski konferenci SZDL Šmarje pri Jelšah objavljajo

RAZPIS o prijavi raziskovalnih nalog v delovnih organizacijah, TOZD-ih in krajevnih skupnostih občine Šmarje pri Jelšah.

Na predlog odbora za pospeševanje raziskovalne in inovacijske dejavnosti raziskovalne skupnosti občine Šmarje pri Jelšah je bil na seji skupščine ORS Šmarje pri Jelšah, dne 18. 4. 1985 predložen, obravnavan in sprejet predlog razpisa o raziskovalnih nalogah v delovnih organizacijah, TOZD-ih in krajevnih skupnostih občine Šmarje pri Jelšah.

V finalnem načrtu raziskovalne skupnosti občine Šmarje pri Jelšah je večji del sredstev, ki se zbirajo po Samoupravnem sporazumu po prispevni stopnji iz dohodka, namenjen raziskovalni dejavnosti.

Z razpisom želimo vspodbuditi in zagotoviti nadaljevanje te aktivnosti na področju raziskovalne dejavnosti.

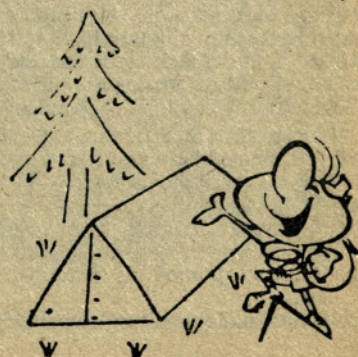
Prosimo vse zainteresirane kandidate, da nam do 1. 6. 1985 sporočijo že pričetke raziskave ali pa raziskave, ki jih načrtujejo v letošnjem letu.

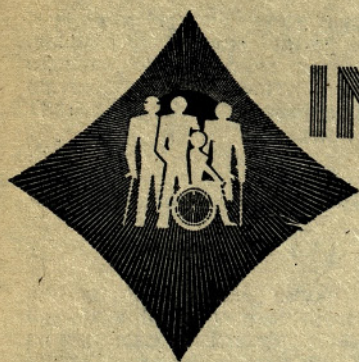
Prijava naj vsebuje:

- opis raziskovalne naloge
- pričetek in predviden rok raziskave (zaključek)
- finančno konstrukcijo

Tako opremljeno prijavo pošljite na naslov Raziskovalna skupnost občine Šmarje pri Jelšah. Šmarje pri Jelšah, dne 18. 4. 1985

Predsednica skupščine ORS: Marija Lesjak, l.r.

INVALIDSKI KOTIČEK

PROGRAM DELA KOMISIJE ZA REKREACIJO IN ŠPORT V LETU 1985

Komisija za rekreacijo in šport pri društvu invalidov si je za leto 1985 zadala nalogo, da bi organizirali in se udeleževali tistih tekmovanj, ki smo jih sposobni sprejeti tako s tehničnega kot finančnega stališča. Na seji 7. 3. 1985 je bil sprejet delovni in finančni plan za leto 1985.

Tako bi v mesecu marcu in aprilu opravili izbirno tekmovanje za nastop na regijskem tekmovanju v šahu, streljanju z zračno puško, kegljanju in balinanju. Stroške za izbirno tekmovanje nosijo tekmovalci sami, razen stroškov za tehnično izvedbo, medtem ko krije stroške za regijsko tekmovanje v celoti društvo.

Poleg navedenih disciplin bo društvo gojilo že ustaljene discipline, kot so: košarka — prosti meti, potiskanje krogel, kegljanje z obroči, pikado, vlečenje vrvi in mogoče še kaj.

V letošnjem letu bomo organizirali tudi tri vrste izletov in sicer:

1. enodnevni izlet na Rab — 8. 6. 1985, katerega cena bo okoli 2.650.— din in jo krijejo udeleženci sami,
2. enodnevni izlet na Plitvička jezera — 10. 8. 1985, katerega cena bo okoli 2.400.— din in jo prav tako krijejo udeleženci sami,
3. enodnevni izlet do 300 km v obe smeri za širšo množico pa bo predvidoma 14. 9. 1985 v smeri Hrvatsko Zagorje do Podravine s povratkom preko Stubice, Tuheljskih toplic in Kumrovcu. K temu izletu, katerega cena bo okoli 1.600.— din, pa prispeva društvo del stroškov za prevoz in prehrano.

Izleti, ki jih prireja društvo se organizirajo po vnaprej določenih datumih in v primeru, da je avtobus vsaj 85% zaseden.

Invalidi, člani društva, se lahko prijavijo na vsak izlet, s tem da plačajo določeno participacijo.

Športno rekreativna prireditve za zaposlene invalide v DO, oz. članke aktivov invalidov v združenem delu »VONARJE '85«, bo predvidoma 25. 5. 1985 na Vonarskem jezeru z že ustaljenimi športno-rekreativnimi disciplinami. Na to prireditve povabimo poleg članov aktivov iz naše občine še članke aktivov iz ostalih občin v celjski regiji.

Stroški za to prireditve se za aktivne naše občine porazdelijo po aktivih, in sicer na osnovi števila prijavljenih, ostalim pa pošljemo kalkulacijo, ki jo poravnajo vsaj 10 dni pred prireditvijo na žiro račun društva.

Tradicionalna manifestacija »BOČ '85« bo 22. 6. letos na Boču. Zaradi zmanjšanja stroškov na

obeh straneh bomo v sklopu te prireditve praznovali tudi zaključni del tedna starejših občanov občine Šmarje, kar je v dogovoru z organizacijskim odborom prireditve tedna starejših občanov občine Šmarje, ki bo pred tednom invalidov občine Šmarje. Tako bomo na prireditve poleg invalidov povabili še starejše občane, razen tega pa tudi članke društev invalidov v regiji, republiki in sosednji republiki.

Športno rekreativni program bo potekal po že ustaljenem redu.

Od stroškov za to prireditve prispeva društvo sredstva za vokalno instrumentalni ansambel, za prevoze iz Podplate na Boč in nazaj, za nabavo pokalov in priznanj za športni del prireditve ter za del kulturno umetniškega programa. Preostale stroške vključno s prehrano, nosijo udeleženci sami.

Na osnovi zastavljenega delovnega programa je komisija pripravila tudi vrednostni program za posamezne panoge oz. prireditve, in je sledeč:

1. Za sodelovanje na regijskih tekmovanjih
 - a) 1 ekipa šahistov 5.100,—
 - b) 1 ekipa v streljanju z zračno puško 6.020,—
 - c) 1 ekipa v balinanju 6.680,—
 - č) 2 ekipe v kegljanju 21.200,—
2. 1 ekipa športni ribolov v Brestanici 5.280,—
3. 3 ekipe Avtorally — Lavričev memorial 26.000,—
4. 1 avtobus udeležencev na športno rekreativni prireditvi »BRESTANICA '85« (stroški za avtobus) 13.950,—
5. Sklepna prireditve na Boču (medrepubliško srečanje) 195.000,—
6. Srečanje »VONARJE '85« — prireditve za aktivne invalidov v DO 85.000,—

SKUPAJ 364.230,—
H gornjemu znesku pa je treba zagotoviti še najmanj 60.000,— din v primeru, da se bo katera ekipa uvrstila na finalno republiško tekmovanje.

Iz takšnega programa je razvidno, da so nam potrebna kar precejšnja sredstva za izvedbo zastavljenih nalog, katere želimo v zadovoljstvo vseh udeležencev čimbolj kvalitetno uresničiti.

Strokovna služba

**DRUŠTVO INVALIDOV
OBČINE ŠMARJE PRI JELŠAH
ŽELI ZA
PRAZNIK DELA, 1. MAJ,
VSEM DELOVNIH LJUDEM
OBILO DELOVNIH ZMAG,
PREDVSEM PA PRIJETNO
PRAZNOVANJE!**

Pohod partizanskega odreda „Nikole Demonja“

Partizanski odred »Nikole Demonja« je bil ustanovljen leta 1952. Organizator tega odreda je bila študentska organizacija in osnovne organizacije KPJ in sicer v čast VI. kongresa KPJ.

Doslej je odred na svojih 33 pohodih po poteh revolucije obiskal vse republike in pokrajini in najpomembnejše poti revolucije kot so Sutjeska, Neretva, Kadinjača, Kozara in druge.

To leto je nosilec pohoda mladinska organizacija Fakultete strojništva in brodogradnje Partizanski odred »Nikola Demonja« iz Zagreba. Organizator je izbral letošnjo traso pohoda pohod po poteh legendarne XIV. divizije in zaključnih bojov v II. svetovni vojni in sicer na trasi: Kumrovec — Trebče — Šentvid pri Planini — Vrh nad Laškim — Dramlje — Veliki Raven — Škalske Cirkovce — Zavadnje — Topolšica, kjer se pohod konča.

Partizanski odred bo v naši občini 4. in 5. maja in sicer prispejo pohodniki iz Kumrovcu v Bistrico ob Sotli 4. maja v popoldanskih urah: V Bistrici ob Sotli jim bodo mladi kraja in učenci OŠ Marija Broz pripravili sprejem s kulturnim programom. V Bistrici ob Sotli bodo pohodniki tudi prenočili. V nedeljo, 5. maja pa si bodo ogledali Trebče, se ustavili pri spomeniku revolucije v Kozjem in nadaljevali pot do Šentvida

pri Planini, kjer bodo prenočili.

Partizanski odred tako že tretjič v svoji zgodovini organizira pohod v Slovenijo, saj je doslej organiziral pohode Pohorje 59 in Ljubljana 65. Na pohodu sodelujejo študentje, pripadniki JLA kot tudi študentje vojaških srednjih in srednjih šol, pionirji, borci iz vse Jugoslavije; na pohodu pa vsako leto sodelujejo tudi mladi iz Češke, slovaške in Poljske.

Namen pohoda je razvijanje, negovanje in ohranjanje revolucionarnih tradicij, spoznavanje domovine in ljudi v različnih okoljih življenja in dela.

Torej izkažimo svojo gostoljubnost in sprejmemo pohodnike vsepovsod, koder hodijo, saj jim bomo s tem omogočili prijetnejše bivanje med nami.

Športna dvorana v Rogaški Slatini odprta

V občini Šmarje pri Jelšah imamo kar zadovoljivo število telesnokulturnih objektov, kar velja predvsem za zunanje, nepokrite objekte. S pokritimi igrišči je nekoliko slabše, še najslabše pa je bilo v Rog. Slatini, največjem kraju naše občine. Prav zaradi tega se je pričela graditi večja telovadnica, oziroma športna dvorana pri osnovni šoli v Ratanski vasi.

Po vrsti zapletov pri izvajalcih in tudi financirjih, smo otvoritev dvorane prelagali večkrat. Končno pa nam je le uspelo! Dvorana je predana svojemu namenu!

V športni dvorani bodo našli svoje mesto seveda, učenci osnovne šole za regni pouk telesne vzgoje in seveda tudi svoja tek-

movanja. Poleg otrok so tu tudi programi ŠSD in tudi selekcije v različnih športnih panogah.

Največ časa bodo v dvorani prebili nedvomno športniki, predvsem mislimo na košarkarje. Eden od košarkarskih klubov rabi tedensko najmanj po 15 ur! Tu so tudi tenisači, karateisti, odbojkarji, rokometaši in še kdo. Nedvomno bo nova dvorana prinesla še kakšno novo športno panogo, ki je do sedaj nismo imeli, zaradi tega, ker ni bilo pogojev za njen razvoj.

Poleg tekmovalnega športa pa bo mesto v dvorani tudi za rekreativce. V dvorani bo nedvomno več skupin rekreatorjev iz delovnih organizacij, iz krajevne skupnosti, hišnih svetov in podobno.

Mesto bo tudi za različna občinska tekmovanja v športno-rekreativnem tekmovalnem sistemu, predvsem mislimo tu na občinske lige v košarki, namiznem tenisu, tenisu, odbojki, roketu in za različne panoge v okviru delavskih športnih iger.

In ne nazadnje, tu bo mesto tudi za različne kulturne prireditve, za organizacijo raznih koncertov in podobno. Tu bodo tudi gosti Zdravilišča in še kdo. Možnosti so velike, treba jih bo le izkoristiti! Športniki obljublamo, da bomo organizirali delo tako, da bo dvorana vedno polna! Le tako bomo tudi opravičili njen obstoj!

Jaka Rihtarič

Ob letošnji premieri šmarske gledališke skupine

Da občinstvo rado spremlja sodobne družbenokritične gledališke predstave, se je pokazalo v Šmarju ob predstavi gledališke skupine šmarskega kulturnega društva, ki je uprizorilo igro Alenke Goljevšek Pod Prešernovo glavo. Šest razprodanih predstav samo v Šmarju dokazuje, ga je šmarska gledališka skupina med krajani naletela na izreden sprejem, kljub začetni bojazni, da je delo namenjeno občinstvu v večjih središčih, kjer so določeni problemi bolj poznani. Kaže, da je reforma srednjega šolstva, ki jo predstava obravnava, doživela širok odmev v slovenski javnosti. Kritičen odnos do reforme pa občinstvo z odobravanjem sprejema, hkrati pa razmišlja o smislih in nesmislih, do katerih prihaja v današnji stvarnosti.

19 igralcev šmarske gledališke skupine je predstavo postavilo na oder kmalu po premieri v Mestnem gledališču ljubljanskem, kjer predstava doživlja prav tako izreden uspeh in se že približuje stoti ponovitvi. Slovenski igralec Darre Ulaga, ki je v času zdravljenja v Rogaški Slatini režiral šmarsko postavitev Prešernove glave, je z

ubrano ekipo igralcev šmarske skupine pripravil gledališki dogodek, ki ga krajani še dolgo ne bodo pozabili. Skupina se je tokrat okrepila z osmimi novimi igralci, ki so se predstavili na oderu v glavnem prvič. V dve in pol urni predstavi je gledalcem ostal v spominu celotna igralska ekipa, ki je like upodobila na sproščen in komunikativen način. Prav gotovo pa ostajajo nekatere vloge tako igralsko kot vsebinsko na površju: vloga ravnatelja, v interpretaciji Toneta Gaberška, lik energične pomočnice — Branke Černezel, pretresljiva vloga profesorice Zore Vadnal, v interpretaciji Mimice Kidrič, posrečen in osvežujoč lik Gegje — Jožeta Gajtana, vloga profesorja slavistika z vedno nasprotujočimi mnenji — Igorja Habjana in ubrana igra vseh ostalih igralcev, ki so s predstavo izvalili od občinstva smeh in ogorčenje, odobravanja in zanikanje. Vse skupaj pa je pustilo v občinstvu prav gotovo široko brazdo razmišljanja o nekaterih pojavih v naši družbeni stvarnosti.

J. Č.

Tone Gaberšek in Branka Černezel v predstavi A. Goljevšek: Pod Prešernovo glavo

VINO — LETNIK 1984 VZDRŽALO PREIZKUŠNJO!

Kmetijska kombinata Šmarje pri Jelšah in Šentjur ter Kmetijski zavod Maribor že 7 let strokovno ocenjujejo vina iz vinorodnih območij šmarske in šentjurske občine.

138 vzorcev belih in 57 vzorcev rdečih vin letnika 1984. Povprečni rezultati ocenjevanja kažejo, da se vinogradniki vse bolj prilagajajo dognani tehnologiji kletarjenja. To ugotovitev je v zaključni oceni na zboru vinogradnikov v Šmarju 24.

3. letos podal mag. ing. Beloglavec iz Maribora in velja kot vspodbuda, da bi iz pridelka grozdja pridobili čim kvalitetnejše, obstojno in za naša območja značilno zdravilo in pitno vino. Tako bo vrnil nekdanji omajani ugled slovečih vinogradniških okolišev šmarske in šentjurske občine. Ne gre prezreti tudi pomembnega deleža v dohodkovnem pogledu vinogradnikov, pa naj bo to ob prodaji pridelka ali domači porabi, saj so vina na trgovinskih policah že zelo draga.

Letos je bilo belim vinom podeljenih 34 diplom in 75 priznanj.

Najboljše so bila ocenjena naslednja vina: »Traminec« (17,0 točk) vinogradnika Franca Nunčiča iz Sotenskega vinoroda okolič Sl. gora; »Mešano belo« (16,6 točk) Jožeta Gajtana iz Zadrž, vin. okoliš Predel; »Laški rizling« (16,4 točk) Franca Krofla iz Peclja. Za mešano belo vino so dobili 16,2 točk Ivan Kolar iz sp. Ponkvice, Anton Lupše iz Vrač in Zlatko Kunst iz Bistrice ob Sotli.

Za rdeča vina je bilo podeljenih 10 diplom in 37 priznanj. Najboljše ocene so dobili za »Modro frankinjo« (17,0 točk) Franc Debelak iz Kupšperka, Amon Leon iz Dobležič za m. f. 16,5 točk, Danči Černelič iz Lesičnega (vin. okoliš Dobležiče) za m. f. 15,9 točk, in Franc Krofl iz Peclja za m. f. 15,8 točk.

S to predstavitevjo in oceno so vinogradniki izrazili pripravljenost za nadaljnjo kvalitetno pridelavo vin, ki bo zadovoljevala potrošnike in proizvajalce — vinogradnike.

Jože Gajtana

NOV ODPIRALNI ČAS KNJIŽNICE V ROGAŠKI SLATINI

Splošnoizobraževalna knjižnica na Zdraviliškem trgu 5 v Rogaški Slatini je od 1. aprila odprta štirikrat na teden po 5 ur, in sicer: ob ponedeljkih in petkih od 10. do 15. ure, ob torkih in četrtek pa od 13. do 18. ure. Tako bodo imeli bralci veliko več možnosti za izposojanje knjig, ko pa se bo obisk povečal v toliki meri, da tak odpiralni čas ne bo več ustrezal, ga bodo še razširili. V lanskem letu je bilo za knjižnico nabavljenih preko 500 novih knjig, tako da se fond približuje številki 6000. Prostor za knjižnico niso najprimernejši; že sama lokacija stavbe je za krajane odročna. Vendar, dokler ne bo zgrajen kulturni center, kjer bo našla svoj prostor tudi knjižnica, bo njena naloga pridobiti čimveč novih članov ter ustreči potrebam krajanov po literaturi, kolikor bo največ mogoče.

J. Č.

NOVE SEKCIJE ŠMARKEGA KULTURNEGA DRUŠTVA

Na redni letni konferenci šmarskega kulturnega društva, ki je bila v začetku marca letos, je bilo ustanovljenih pet novih sekcij, ki naj bi dopolnile kulturno delovanje šmarskega društva. Ustanovili so naslednje sekcije: sekcijo za varstvo krajevnih kulturne in naravne dediščine — predsednik Franci Zidar, klub. sekc. — pres. Vinko Habjan, lutkovno sekcijo — metoriči Darja Lojen in Gusta Grobin, plesno ritmično skupino — mentor Samo Nečimer in folklorno skupino — mentor Franček Pavlič. Aktivno je pričela delati folklorna skupina, ki pripravlja prekmurske in belokranjske plesne, načrtujejo pa še postavitev avten-

tičnega plesa Šmarja in okolice, ki bi ga tudi etnografsko obdelali. Z novimi sekcijami bo šmarsko društvo veliko lažje oblikovalo podobe proslav in drugih prireditvev v kraju.

J. Č.

KULTURA IN TURIZEM

V okviru letošnjih Kozjanskih kulturnih dnevo je bil v Bistrici ob Sotli organiziran razgovor na temo Kultura in turizem. Razgovor, ki ga je vodil podpredsednik celjske turistične zveze, prof. Wudler, je nakazal velike vrzeli, ki so pri povezavi teh dveh dejavnosti v šmarski občini. Vse premalo je sodelovanja med kulturnimi društvi oziroma skupinami in turističnimi društvi. Amaterske skupine imajo vse premalo izdelane programe, s katerimi bi lahko sodelovale v turistični ponudbi, prav tako pa turistična društva, oziroma turistični centra, ne znajo vedno ponuditi gostom vsega, kar je na območju občine. Tu gre zlasti za kulturne spomenike in Spominski park Trebče. Sklepi, ki so bili sprejeti na posvetu, so v glavnem usmerjeni v čimtesnejše povezovanje obeh panog in v še večje sodelovanje Rogaške Slatine, Atomskih toplic in Šmarskega hrama s kulturnimi skupinami za skupno pospeševanje turizma v šmarski občini.

J. Č.

»KJE JE MEJA« V ZIBIKI

Zibiška gledališka skupina, ki deluje v okviru tamkajšnjega kulturnega društva, je letos postavila na oder kmečko veseleigro s petjem avtorjev Ogrinca in Beline Kje je meja. S predstavo so med krajani v Zibiki doživeli lep uspeh, ravno tako so toplo sprejeli na gostovanjih. Predstava s svojo tematiko sega v kmečko okolje, kjer so meje še vedno glavni razlog spora. Prijetno je dopolnjena s petjem, ki so mu zibiški igralci pod režijskim vodstvom Toneta Gaberška dodali svoj domačijski ton. Prav gotovo bo navdušila vse ljubitelje tovrstnega gledališkega žanra.

J. Č.

Glasilo BOHOR ŽARI izdaja Občinska konferenca SZDL Šmarje pri Jelšah v nakladi 5000 izvodov. — Uredniški odbor: Bizjak Darko, Habjan Vinko, Kidrič Mimica, Murgelj Zvonko, Čakš Jože, Kampuš Anton, Amič Vlado, Babič Marjan, Novak Zlatko, Gajtana Jože, Rih-tarič Jaka, Lojen Darja, Škornik Edi in Šmigoc Karel. Fotografije: Mestnišek Stanko. Naslov uredništva: Radio Šmarje pri Jelšah, tel. 821-118, 821-200, žiro račun 50730-603-35225 Radio Šmarje pri Jelšah. — Tisk: »Papirkonfekcija« Krško. Oproščeno temeljnega davka od prometa proizvodov št. 421-1/72. — Fotografij in rokopisov ne vračamo.